

Laudacja na cześć prof. Lidii Grychtołówny

Szanowna Pani Profesor,
Panie Prezydencie
Szanowni Państwo!

Przypadł mi w udziale zaszczyt, ale i przyjemność, przedstawienia Państwu sylwetki wybitnej pianistki i pedagoga, Pani Lidii Grychtołówny, której Rada Miasta Rybnika na wniosek prezydenta Piotra Kuczery przyznała tytuł Honorowej Obywatelki Miasta Rybnika .

Większość z nas tu obecnych doskonale zna dokonania artystyczne i działalność koncertową Pani Profesor, ale pozwolę sobie w wielkim skrócie przypomnieć przebieg jej imponującej artystycznej kariery.

Pani Lidia Grychtołówna urodziła się w Rybniku 18 lipca 1928 roku. Jej pierwszą nauczycielką gry na fortepianie była matka. Swój pierwszy publiczny koncert dała w wieku pięciu lat, grając w dobrze znanej w przedwojennym Rybniku Białej Sali Hotelu Polskiego. Regularne kształcenie pianistyczne Lidia Grychtołówna rozpoczęła w wieku sześciu lat pod kierunkiem prof. Wandy Chmielowskiej. W czasie okupacji, w latach 1941- 1944, lekcji udzielał jej sam Karol Szafranek, współtwórca rybnickiej szkoły muzycznej, natomiast w pierwszych latach powojennych studiowała w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Katowicach, w klasie tej samej pani prof. Wandy Chmielowskiej. Naukę kontynuowała jeszcze na studiach podyplomowych u prof. Zbigniewa Drzewieckiego w Krakowie i w Warszawie, zaś w latach 1957-1959 brała udział w kursach mistrzowskich we Włoszech.

Jako dyplomowana pianistka zadebiutowała w 1953 roku w Katowicach, grając z towarzyszeniem Orkiestry Filharmonii Śląskiej pod dyrekcją Stanisława Skrowaczewskiego. Rok później koncertowała już w Wielkiej Brytanii.

W latach 50. Lidia Grychtołówna zdobywała laury w prestiżowych konkursach pianistycznych w kraju i za granicą, m.in. we Włoszech i w Argentynie. W 1955 roku zajęła siódme miejsce w V Konkursie Chopinowskim w Warszawie. Efektem talentu i konkursowych sukcesów były kolejne zaproszenia. Lidia Grychtołówna koncertowała prawie we wszystkich krajach Europy i Ameryki Południowej, a także m.in. w Stanach Zjednoczonych, na Kubie, w Chinach i w Japonii, występując w najbardziej prestiżowych salach koncertowych. Nierzadko grała dla prezydentów i premierów państw oraz koronowanych głów. Współpracowała też z wybitnymi dyrygentami, m.in. z Constantinem Silvestrim, Williamem Steinbergiem, Roberto Benzím, Stanisławem Wisłockim, Henrykiem Czyżem i Witoldem Rowickim.

U szczytu kariery bardzo szeroki repertuar pianistki sięgał od muzyki baroku po kompozycje XX-wiecznych klasyków, ale szczególnie często

wykonywała utwory Ludwiga van Beethovena, Roberta Schumanna i oczywiście Fryderyka Chopina. W 1967 roku w Wielkiej Brytanii, jako pierwsza pianistka zagrała IV Koncert fortepianowy B-dur op. 53 na lewą rękę i orkiestrę Sergiusza Prokofiewa.

O muzyczne uniesienia przyprawiała melomanów nie tylko w salach koncertowych, bo dokonała też licznych nagrań radiowych, telewizyjnych i płytowych w kraju i za granicą.

Jej artystyczna dojrzałość i wrażliwość znalazła też swoje odbicie w pracy pedagogicznej, by wspomnieć tylko lata od roku 1986 do 2007, gdy będąc profesorem Uniwersytetu im. Jana Gutenberga w Moguncji, prowadziła tam własną klasę fortepianu. Jako muzyczny autorytet, w roli jurora brała udział w najbardziej cenionych konkursach i festiwalach muzycznych, w tym od roku 1980 – Konkursach Chopinowskich w Warszawie.

Za swoje wybitne osiągnięcia artystyczne, ale także działalność pedagogiczną Lidia Grychtołówna otrzymała wiele nagród i odznaczeń państwowych, w tym krzyże Kawalerski, Oficerski i Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, a także złoty medal „Zasłużony Kulturze – Gloria Artis”.

W 1987 roku pianistka otrzymała Honorową Złotą Lampkę Górniczą – wyróżnienie przyznawane tradycyjnie w czasie kolejnych edycji Rybnickich Dni Literatury ludziom kultury szczególnie zasłużonym dla Rybnika i regionu.

Lidia Grychtołówna zawsze podkreślała, że Rybnik jest miastem, w którym się urodziła i wyrosła, przez co czuje się z nim związana w sposób szczególny. Nie ulega też wątpliwości, że poprzez swoją działalność artystyczną przysporzyła naszemu miastu sławy i splendoru.

Uchwałę o przyznaniu Lidii Grychtołównie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Rybnika, rada miasta na wniosek prezydenta Piotra Kuczery podjęła jednogłośnie 16 marca tego roku.